

NOVOSTI PROJEKTA PEGASE

Broj 5, prosinac 2012.

Uredništvo: lekcije koje smo naučili iz provedbe projekta PEGASE

Nakon godinu dana rada, projekt "PEGASE" – promicanje socijalnog dijaloga između malih i srednjih poduzeća – bliži se svom kraju. Došlo je vrijeme razmotrimo projektne inicijative i razmislimo o tome koje smo lekcije naučili.

Projekt je imao dva cilja: poboljšati angažiranost organizacija malih i srednjih poduzetnika u novim zemljama članicama da sudjeluju u socijalnom dijalogu i pružiti im podršku da bolje izraze potrebe malih i srednjih poduzeća kada je riječ o socijalnim pitanjima i zapošljavanju. Pri tome smo se služili metodom kojom smo predstavili pitanja kojima se bave socijalni partneri u drugim zemljama te na europskoj razini, poštujući pri tome načelo prioriteta.

Projekt je pružio priliku sudionicima da se izravno uključe u UEAPME-ov rad na Europskom socijalnom dijalogu; osim toga, projekt je ponudio praktične uvjete za socijalni dijalog u određenim zemljama članicama; a pružili smo i usmjerene informacije i komunikacijske alata te ciljane podatke o aktivnostima i funkciranju Europskog socijalnog dijaloga te njegovom utjecaju na mala i srednja poduzeća.

Ako usporedimo stanje prije i nakon provedbe projekta, pojavili su se novi elementi koji nisu bili vidljivi, pa čak ni predvidivi, prije početka projekta.

Ustvari, stručnjaci projekta PEGASE proširili

su svoje znanje o tome što predstavlja socijalni dijalog u praktičnom smislu, te što on znači i što treba značiti za interes malih i srednjih poduzeća koji sudjeluju u njemu. Stekli su organizacijske vještine kojima su promovirali ulogu organizacija malih i srednjih poduzetnika u nacionalnom socijalnom dijalogu, a stekli su i sposobnosti kojima mogu izgrađivati odnose s ostalim poslovnim organizacijama i sindikatima, što je vrlo važno; osim toga, stekli su i znanja o korištenju europskih fondova koji su im dostupni za tu svrhu. Jedan od glavnih ishoda projekta PEGASE je taj da se sudionici osjećaju sposobnjima i sigurnijima u tome da opravdaju svoj angažman u nacionalnom socijalnom dijalogu. Istina, članovi organizacija malih i srednjih poduzeća često su zaokupljeni svakodnevnim pitanjima te ne mogu uvijek uočiti svoj interes da sudjeluju u nacionalnom socijalnom dijalogu. Zahvaljujući projektu PEGASE, stručnjaci će moći lakše objasniti kako socijalni dijalog podupire socijalni mir te, kroz suradnju s predstavnicima radnika, unaprjeđuje rad poduzeća. Socijalni partneri imaju veliku odgovornost da pronađu najbolja rješenja za probleme poduzeća i radnika, a to je osobito teško za male tvrtke zbog specifičnih pitanja koja su vezana uz veličinu poduzeća. Uz to, važno je prisjetiti se da poslodavci u većini slučajeva surađuju sa svojim zaposlenicima na dnevnoj bazi kako bi socijalni dijalog postao

proces koji je sam po sebi prirođan, ali i u određenom stupnju, formalan.

Kada je riječ o komuniciranju i informiranju, projekt PEGASE ponudio je članicama organizacija malih i srednjih poduzeća alate kojima će se nastaviti služiti i nakon završetka projekta: mrežu stručnjaka, razmjenu iskustava; Newsletter s informacijama i novostima o aktivnostima Europskog socijalnog dijaloga koji zajednički izdaju UEAPME i Akademija u Avignonu, tjedni Newsflash UEAPME-a koji obuhvaća glavna područja interesa malih i srednjih poduzeća; bilo da je riječ o gospodarskim, fiskalnim ili pravnim politikama i namjensku mrežnu stranicu koja služi kao prečac do svih relevantnih dokumenata i nudi poveznice na pitanja socijalnog dijaloga.

Ovi novi alati osigurat će kontinuitet i održivost aktivnosti koje su započete u projektu PEGASE s obzirom da će ih UEAPME učiniti dostupnima svim članicama projekta.

Kada je riječ o lekcijama koje smo naučili iz sudjelovanja u projektu, potrebno je razlikovati lekcije koje su naučili promicatelji i one koje su stekli sudionici, odnosno stručnjaci iz organizacija članica.

Kao promicatelji, shvatili kako neka ključna pitanja uvjeta sudjelovanja u nacionalnom socijalnom dijalogu mogu olakšati ili otežati prepoznavljivost organizacija malih i srednjih poduzetnika. Sudjelovanje u tripartitnom

U OVOM BROJU ČITAJTE:

STR. 2/3 Izjave članova naše PEGASE mreže o lekcijama koje su naučili

CEA

Croatian Employers' Association

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA

CROATIAN CHAMBER OF TRADES AND CRAFTS

Lekcije koje su naučili naši projektni partneri

Hrvatska: HUP

“Moje najznačajnije iskustvo iz projekta PEGASE je da sam naučila da je socijalni dijalog proces, gotovo živi organizam, koji se mijenja. Socijalni dijalog, kakav je bio na razini EU-a prije godinu dana, kad je projekt započeo, vjerojatno je već drugačiji u odnosu na današnji, na kraju projekta. Što govori da se radi o procesu u kojem se stalno i znova treba nadograđivati znanje. O socijalnom dijalogu možda se može učiti i iz pisanih dokumenata, ali niti njih nema previše, a sigurno ne postoji škola za socijalni dijalog u kojoj bi mi, zaposlenici udruga, a koji gotovo svakodnevno imamo potrebu poznavati ga i koristiti, možemo učiti, osim u projektima poput ovog – PEGASE-a.

Meni je jednogodišnje iskustvo na projektu PEGASE dalo više znanja i informacija u godinu dana nego proučavajući ovu temu iz svih dostupnih materijala ili moje dosadašnje aktivnosti u socijalnom dijalogu. Jako se puno o socijalnom dijalogu moglo naučiti i u kontaktu s drugim udrugama poslodavca, razmjenom iskustva, dijeljenjem dobre prakse, ali i teških iskustava.

Mogu sa sigurnošću reći da imam više znanja, a pogotovo samopouzdanja u ovoj temi, a naročito u kontaktu i radu s malim i srednjim poduzetnicima kod zadovoljavanja njihovih potreba i zahtjeva.”

Anny Brusić

HUP, Hrvatska udruga poslodavaca

Republika Češka: AMSP

Naveo bih sljedeće dobrobiti od sudjelovanja u projektu PEGASE:

a) vrlo korisne informacije od članica

UEAMPE-a, kolega, stručnjaka koji surađuju s EU-om, Komisijom, ESF-om i Odborom za socijalni dijalog;

- b) aktivno sudjelovanje u radu i rasprava o pitanjima koja se tiču malih i srednjih poduzetnika;
- c) dobro radno ozračje u radnim skupinama;
- d) posebno izdanje novosti projekta PEGASE;
- e) izvanredno vodstvo gde Liliane Volozinskis i organizacijska potpora njene kolegice gde Helen Hoffmann.

Miloslav Šolc

AMSP/CR

Estonija: EVEA

“Prije svoga sudjelovanja u projektu PEGASE pojam “Europski socijalni dijalog” nije mi predstavljao ništa više od apstraktne političke fraze, s obzirom da naša organizacija ne sudjeluje u kolektivnim pregovorima na nacionalnoj razini. Naši razgovori s djelatnicima UEAPME-a razjasnili su nam ovaj proces i unijeli u njega konkretan sadržaj o tome kako on utječe na male i srednje tvrtke i zašto one moraju biti uključene. Jedan od budućih ciljeva EVEA-e bit će razviti organizacijske sposobnosti kao predstavnika poslodavaca u malim i srednjim poduzećima.”

Marina Kaas

EVEA, Estonska udruga malih i srednjih poduzetnika

Mađarska: IPOSZ

“PEGASE je bio vrlo koristan, posebice stoga jer nam je pružio izvrsnu priliku da se usporedimo s drugim organizacijama koje su sudjelovale u projektu, kako bismo saznali što funkcioniра u socijalnom dijalogu, a što ne. Bilo je izvrsno iskustvo vidjeti u praksi ono što

sam naučio iz knjiga i UEAPME-ovih radnih dokumenata o Europskom socijalnom dijalogu. Informativne kampanje i radionice o Europskom socijalnom dijalogu su poput priče bez kraja jer kolege iz članskih organizacija moraju imati najnovije informacije u turbulentnom političkom i institucionalnom okruženju. Za nas članice, UEAPME-ov rad je neizostavan jer predstavlja pupčanu vrpcu kojom se vežemo za Europski socijalni dijalog. U budućnosti bih želio saznati koja su područja intervencija u kojima možemo naručnikovite djelovati kako bismo utjecali na europska pitanja. U tome potpuno ovisimo o UEAPME-u.”

Dániel Bugár
IPOSZ

Malta: GRTU

“Socijalni dijalog je cilj koji ozbiljno moraju razmatrati sva poduzeća, a posebno male i srednje tvrtke. Pitanja koja se raspravljaju na ovoj razini vrlo su važna jer se tiču svakodnevnice poduzeća, kao što su rast, zapošljavanje, funkcioniranje tržista rada, zaštita na radu, cjeloživotno učenje i razvoj, radno vrijeme, ravnopravnost spolova i ostalo. Angažman na ovoj razini znači da se raspon djelovanja i aktivnosti mogu usuglasiti sukladno prioritetima malih i srednjih poduzeća. Ovo je posebno izraženo u današnjem poslovnom okruženju u kojem se male i srednje tvrtke bore da spoje kraj s krajem. Sudjelovanjem u mreži PEGASE imao sam priliku bolje razumjeti mehanizam rada socijalnog dijaloga, primjerice, u provedbi okvirnih ugovora. Izvještavanje o socijalnom dijalogu u drugim zemljama EU-a omogućilo nam je spoznati kako učinkovite i zdrave ideje možemo primijeniti kod kuće. Mreža nam je pomogla da socijalni dijalog nametnemo kao temu u onim zemljama u kojima je socijalni dijalog nerazvijen, a započele su rasprave i na nacionalnoj razini. Ovaj će se proces nastaviti i dalje razvijati, čime će se uspostaviti dugotrajan učinak. Naša organizacija podržava socijalni dijalog prema modelu EU-a, te će nastaviti igrati ulogu socijalnog partnera na nacionalnoj razini te istraživati nove prilike i sposobnosti, uz sudjelovanje na projektima koje financira

Lekcije koje su naučili naši projektni partneri

“EU, kako bi mala i srednja poduzeća izrazila svoje potrebe i kako bismo tako razvili socijalni dijalog.”

Michael Galea
GRTU

Poljska: ZRP

“Sudjelovanje u projektu PEGASE bilo je jedna vrsta znanja i razmijene iskustva u radu na socijalnom dijalogu s različitim zemljama članicama koje su bile uključene u UEAPME-ov rad. Prije projekta nisam uopće imala iskustva s Europskim socijalnim dijalogom. Ispostavilo se da svih imamo slične problem s kojima se suočavaju mala i mikro poduzeća, primjerice rast, zapošljavanje, konkurentnost, funkcioniranje tržišta rada, restrukturiranje, fleksigurnost, starenje stanovništva, radna snaga, vještine cijeloživotnog učenja i kvalifikacije, zaštita na radu, operativni uvjeti. Projekt PEGASE tekući je glatko. Na posljednjem sastanku naveli smo što treba poboljšati i nadomjestiti kako bi se unaprijedilo promoviranje i važnost foruma o Europskom socijalnom dijalu.”

Izabela Opęchowska
ZRP

Rumunjska: CNIPMMR

“Projekt PEGASE bio je zanimljiv i koristan alat koji nam je pomogao da naučimo o Europskom socijalnom dijalu i ulozi udrug poslodavaca u provođenju socijalnog dijaloga. Osobno, smatram da je bilo vrlo korisno čuti nešto o utjecaju ESF-a na mala i srednja

poduzeća, primjerima suradnje između poslovnih udruženja i vrstama usluga koje nude svojim članovima, primjerima najbolje prakse koji se tiču korištenja sredstava iz Europskog socijalnog fonda. Imala sam iskustvo izravno sudjelovati u procesu donošenja odluka o socijalnom dijaloga sa stajališta socijalnih partnera. Moja očekivanja su ispunjena u raspravama o mehanizmu provedbe europskih sporazuma, načinima prenošenja sadržaja socijalnog dijaloga članovima, osnaživanju kapaciteta organizacija malih i srednjih poduzetnika, te boljem pristupu fondovima za izgradnju kapaciteta u području socijalnog dijaloga.”

Oana Dasca
CNIPMMR

Slovenija: OZS

“Projekti u području socijalnog dijaloga posebno su važni u trenutačnoj krizi, uzimajući u obzir da se velik broj ključnih odluka donosi bez sudjelovanja socijalnih partnera. Unatoč činjenici da je Obrtničko-poduzetnička komora Slovenije bila uključena u socijalne inicijative na europskoj razini posljednjih nekoliko godina, Komora je imala iznimnu korist od ovog projekta, u smislu obnove postojećih vještina i stjecanja novih. Bilo je zanimljivo analizirati proces socijalnog dijaloga na europskoj razini, postignuća i planove za budućnost i provedbu na nacionalnoj razini. Prije svega, bilo je korisno čuti iskustva ostalih zemalja koje su sudjelovale u projektu i razmijeniti iskustva s njima. Novi kontakti koji su sklopljeni sa sudionicima projekta bit će korisni za budući rad jer će omogućiti lakšu i bržu razmjenu mišljenja o različitim vidovima socijalnog dijaloga.”

Marjan Ravnik
OZS, Obrtničko-poduzetnička komora Slovenije

Turska: TESK

“Socijalni dijalog je mehanizam koji nam omogućava da definiramo i uključimo gospodarske i socijalne politike u demokratska društva. U tom smislu socijalni dijalog ima jako važnu ulogu u Europskoj uniji. Uz pomoć projekta PEGASE, nakon faze širenja informacija, naši članovi postali su bolje informirani o tom pitanju. Situacija u zemljama članicama i zemljama kandidatkinjama prepoznaje se kao jedno od načela na kojima se gradi Europski socijalni model, koji se temelji na dobrim gospodarskim rezultatima, visokoj razini socijalne zaštite i obrazovanju. Turska udruga trgovaca i obrtnika (TESK) okuplja članove različitih profila koji dolaze iz različitih obrtničkih i trgovачkih sektora. Zahvaljujući širenju informacija, poboljšala se informiranost o tome što je zapravo Europski socijalni dijalog (ESD) i kakva je situacija u zemljama članicama i zemljama kandidatkinjama kada je riječ o dijalu te vrste.”

Mehmet Güven
Confederation of Turkish Tradesmen and Craftsmen (TESK)

socijalnom dijalogu, zajedno s predstavnicima sindikata, može biti dobra prilika za se lakše prizna njihova uloga socijalnog partnera, bilo formalno, bilo neformalno - čime se rješava problem rasčepkanosti predstavništva malih i srednjih poduzetnika. Obvezan karakter nacionalnih sektorskih ugovora putem tzv. "produženjem ugovora od strane Vlade" koji se tiču malih i srednjih poduzeća, može pokrenuti nove oblike sudjelovanja malih i srednjih poduzeća u nacionalnom socijalnom dijalu (prethodne konzultacije, sudjelovanje u pregovorima u svojstvu promatrača, pomoći i potpora itd...). Uz to, mali i srednji poduzetnici koji su poslodavci i koji sudjeluju u pregovorima na razini poduzeća, mogu svoja iskustva podijeliti i s drugim poslodavcima. Time se na dobar način mogu ojačati njihove vještine kojima izražavaju potrebe malih i srednjih poduzeća u socijalnim pitanjima i pitanjima zapošljavanja. Svakodnevna praksa socijalnog dijaloga u malim tvrtkama, koja nije snažno formalizirana, može biti prvi korak do strukturiranog socijalnog dijaloga na sektorskoj, ili čak regionalnoj ili teritorijalnoj razini.

Lekcije koje su naučili stručnjaci iz organizacija dijelom su se spominjale na sastancima radne skupine.

One se razlikuju od jednog stručnjaka do drugog, no neke su zajedničke: dodana vrijednost učenja jednih od drugih o tome kako

je socijalni dijalog organiziran i kako funkcioniра u praksi u različitim zemljama članicama; potreba za boljim razumijevanjem sadržaja socijalnog dijaloga i učinkovitijim prenošenjem njegovih pozitivnih učinaka na pojedinačne članove; shvaćanje koliko je važno proučiti sve načine koji vode do formalnog priznavanja statusa socijalnog partnera na nacionalnoj razini, neizbjeglan zahtjev da se bolje predvide potrebe članica i da se odgovori na njih; važnost smanjivanja razlika između institucionaliziranih oblika i praktičnih dimenzija socijalnog dijaloga na terenu; važnost mjerila koja se uspostavljaju u svim europskim zemljama o tome zašto i kako organizacije malih i srednjih poduzetnika funkcioniраju kada je riječ o socijalnim pitanjima; razmjena iskustava i praktično funkcioniranje socijalnog dijaloga u različitim nacionalnim kontekstima. Svi ovi elementi ocijenjeni su vrlo važnim alatima i izvorom novih ideja u svjetlu stvarne situacije u tim zemljama. Još jedna lekcija koju su sudionici stekli sudjelovanjem u ovom projektu je potvrda da su organizacije malih i srednjih poduzetnika shvatile da je njihovo aktivno sudjelovanje u socijalnom dijalu prioritet kako bi se prevladali neposredni gospodarski i socijalni problemi s kojima se suočavaju male i srednje tvrtke.

Na kraju, naš sljedeći zadatak je širiti informacije o rezultatima i ishodima projekta PEGASE svim punopravnim članicama i šire te nadograditi te ishode kako bismo pomogli

malim i srednjim tvrtkama da prevladaju brojne društvene i gospodarske izazove koje im nameće kriza.

Liliane Volozinskis i Blando Palmieri

U Bruxellesu, 29. studenog 2012.

O projektu PEGASE

Projekt PEGASE nastoji ojačati kapacitete 11 udruga obrtnika i malih i srednjih poduzetnika koje su članice UEAPME-a u sedam "novih" zemalja članica i dvije zemlje kandidatkinje potičući tako njihovo aktivno sudjelovanje u Europskom socijalnom dijalu.

Glavna postignuća projekta trebaju biti:

- a) nacionalne organizacije / udruženja jasnije razumiju postupke i procese donošenja odluka u socijalnom dijalu unutar EU-a,
- b) informacije su prilagođene malim i mikro poduzećima i
- c) ojačani su kapaciteti malih i mikro poduzeća u oblikovanju interesa u pitanjima Europskog socijalnog dijaloga

Ovaj projekt provodi UEAPME uz podršku Akademije u Avignonu.

Projekt je započeo 28. studenog 2011. i provodi se 13 mjeseci do kraja prosinca 2012. godine.

Ovaj projekt financira Evropska unija.